

CONCLUSIES VAN HET VOORZITTERSCHAP

EUROPESE RAAD VAN GÖTEBORG

15 EN 16 JUNI 2001

1. De Europese Raad kwam op 15 en 16 juni in Göteborg bijeen om een politieke koers voor de Unie uit te stippelen. Hij
 - bevestigde de doorbraken bij de onderhandelingen, kwam een kader overeen voor de succesvolle voltooiing van de uitbreiding en zette het debat over de toekomst van de Unie voort;
 - kwam een strategie voor duurzame ontwikkeling overeen en voegde de milieudimensie toe aan het proces van Lissabon voor werkgelegenheid, economische hervorming en sociale samenhang;
 - gaf richtsnoeren voor het economisch beleid om groei te ondersteunen en structurele hervormingen aan te moedigen;
 - verklaarde vastberaden te zijn gezamenlijk op te treden in de huidige crises, met name in het Midden-Oosten en de Westelijke Balkan.
2. Aan het begin van de besprekingen vond er een gedachtewisseling over de belangrijkste thema's plaats met de voorzitter van het Europees Parlement, mevrouw Nicole Fontaine.

I. DE TOEKOMST VAN EUROPA

3. De uitbreiding en de globalisering stellen de Europese Unie voor grote mogelijkheden en uitdagingen. Met het open debat over de toekomst van de Unie is de voorbereiding voor een Intergouvernementele Conferentie in 2004 in gang gezet. Samen met de lopende werkzaamheden voor het hervormen en moderniseren van de structuren en werkmethodes zal dit dienen om de basisverdragen en instellingen van de Unie aan te passen aan de nieuwe realiteit en de wensen van haar burgers.
4. Het ratificatieproces voor het Verdrag van Nice wordt voortgezet, zodat de Unie vanaf eind 2002 klaar is om nieuwe lidstaten te verwelkomen. Met betrekking tot het Ierse referendum bevestigt de Europese Raad de conclusies die de Raad Algemene Zaken op 11 juni in Luxemburg heeft aangenomen, en waarin onder meer de bereidheid wordt getoond om de Ierse regering op alle mogelijke manieren te helpen een oplossing te vinden. Hij blijft geïnteresseerd aan de uitbreiding en het goede verloop van de toetredingsonderhandelingen.

Uitbreiding

5. Tijdens het Zweedse voorzitterschap zijn in de toetredingsonderhandelingen belangrijke doorbraken tot stand gebracht. Door de vastberadenheid van alle partijen zijn de doelen die voor de eerste helft van 2001 in Nice gesteld zijn, bereikt en zelfs overtroffen.

6. De conclusies van de Raad van 11 juni geven een gedetailleerd overzicht van de wezenlijke resultaten die op een aantal belangrijke gebieden bereikt zijn. De kandidaat-lidstaten hebben indrukwekkende vooruitgang geboekt bij het toewerken naar de toetredingscriteria. Met sommige kandidaat-lidstaten is meer dan twee derde van de onderhandelingshoofdstukken voorlopig afgesloten. Met enkele van de kandidaat-lidstaten waarmee pas vorig jaar onderhandelingen gestart zijn, zullen alle onderhandelingshoofdstukken voor eind juni geopend zijn. Het draaiboek is een ambitieus en realistisch onderhandelingskader gebleken. Tijdens de komende voorzitterschappen van België en Spanje zal de Europese Unie het draaiboek met dezelfde voortvarendheid blijven uitvoeren.
7. Tegenover dit nieuwe elan moeten vorderingen van de kandidaat-lidstaten komen te staan bij het omzetten, uitvoeren en handhaven van het acquis. Zij moeten in het bijzonder aandacht besteden aan het opzetten van adequate administratieve structuren, de hervorming van het rechtstelsel en het ambtenarenapparaat, alsook aan de situatie van de minderheden. Er zullen speciale inspanningen gedaan worden om Bulgarije en Roemenië bij te staan.
8. De kandidaat-lidstaten blijven alleen op hun eigen verdiensten beoordeeld worden. Het differentiatiebeginsel is van toepassing. Daardoor kunnen de best voorbereide landen sneller vorderingen maken in de onderhandelingen, en kunnen andere kandidaten hun achterstand inlopen. Akkoorden - ook deelakkoorden - die tijdens de onderhandelingen worden bereikt, kunnen pas als definitief worden aangemerkt wanneer een algeheel akkoord is bereikt.
9. Het uitbreidingsproces kent geen weg terug. Uitgaande van de vorderingen tot dusver, bevestigt de Europese Raad dat het draaiboek het kader is waarbinnen de uitbreidingsonderhandelingen tot een goed einde zullen worden gebracht. Als het tempo van de vorderingen bij het voldoen aan de toetredingscriteria wordt volgehouden, zou het draaiboek het mogelijk moeten maken de onderhandelingen voor de kandidaat-lidstaten die klaar zijn, eind 2002 te voltooien. De doelstelling is dat zij als lidstaten deelnemen aan de verkiezingen voor het Europees Parlement in 2004.
10. De besluiten in Helsinki hebben Turkije dichterbij de EU gebracht en nieuwe vooruitzichten geopend voor zijn Europese aspiraties. Er is veel vooruitgang geboekt bij de uitvoering van de pretoetredingsstrategie voor Turkije en de politieke dialoog is versterkt. Het door Turkije voorgelegde nationaal programma voor de aanneming van het acquis is een welkome ontwikkeling. Op een aantal gebieden zoals mensenrechten moeten echter nog vorderingen worden gemaakt. Turkije wordt met klem verzocht concrete maatregelen te nemen om de prioriteiten van het toetredingspartnerschap uit te voeren, dat de hoeksteen van de pretoetredingsstrategie is. De Raad wordt verzocht het ene financiële kader voor de pretoetredingshulp aan Turkije uiterlijk eind dit jaar aan te nemen. Het economisch programma dat met het IMF overeengekomen is, moet doortastend worden uitgevoerd om de voorwaarden voor economisch herstel te creëren.
11. Rekening houdend met hun specifieke situatie wordt de kandidaat-lidstaten verzocht om de economische, sociale en milieudoelstellingen van de Unie in hun nationaal beleid over te nemen. Het voornemen van de kandidaat-lidstaten om het "e-Europa+"-initiatief over te nemen is een geslaagd voorbeeld. Vanaf voorjaar 2003 zal de Commissie de kandidaat-lidstaten en hun nationaal beleid in haar jaarlijks samenvattend verslag opnemen.

12. De Europese Raad neemt er nota van dat de Commissie in overeenstemming met de conclusies van Nice binnenkort een mededeling zal voorleggen over de kwestie van de grensregio's teneinde hun economisch concurrentievermogen te versterken.

De Europese Conferentie

13. De Europese Conferentie zal in haar huidige samenstelling onder het Belgische voorzitterschap bijeenkomen. Om het partnerschap van de Unie met Oekraïne en Moldavië te versterken, zullen deze landen vervolgens uitgenodigd worden aan de Conferentie deel te nemen.

Samenwerking met Oekraïne

14. Een stabiele en positieve politieke en economische ontwikkeling in Oekraïne is voor Europa van strategisch belang. De Unie heeft oog voor de Europese aspiraties van Oekraïne en zal de democratisering, de mensenrechten, de rechtsstaat en marktgerichte economische hervormingen blijven steunen. Het komende bezoek van de voorzitter van de Europese Raad is een blijk van die steun.

Debat over de toekomst van de Unie

15. Het open debat over de toekomstige ontwikkeling van de Europese Unie is op 7 maart van start gegaan. Het verslag van het voorzitterschap bevat een overzicht van de vele bemoedigende initiatieven die sindsdien genomen zijn. Dit debat, waarbij alle geledingen van de maatschappij betrokken zijn, moet in de komende jaren energiek worden voortgezet. Als onderdeel van de voorbereiding van de Intergouvernementele Conferentie in 2004 wordt de lidstaten en kandidaat-lidstaten verzocht hun nationaal debat samen te vatten en daarover verslag uit te brengen aan de komende voorzitterschappen. Het beraad over de vraag hoe de voorbereidende fase voor de IGC van 2004 gestructureerd en de deelname aan die besprekingen uitgebreid moet worden, inclusief het eventueel opzetten van een open forum, zal tot de Europese Raad van Laken voortduren.

Modernisering van de instellingen

16. De Unie moet ondersteund worden door moderne, open en op de burger gerichte instellingen. De hervormingen die thans in alle instellingen van de Unie plaatshebben, illustreren hoezeer de instellingen deze doelstelling ter harte nemen. De nieuwe regels voor het recht van toegang van het publiek tot documenten vormen een belangrijke stap naar een meer open Unie.
17. Zoals blijkt uit het verslag van de secretaris-generaal moeten de structuren en werkmethoden van de Raad nog verder hervormd worden. De secretaris-generaal zal, indien mogelijk aan de Europese Raad in Laken, gedetailleerde voorstellen doen voor verdere maatregelen om te bewerkstelligen dat de Raad na de uitbreiding, dankzij een betere voorbereiding van de Raadszittingen, een doelmatige coördinatie tussen de verschillende Raadsformaties en efficiëntere werkmethoden, doeltreffend blijft; het is de bedoeling dat de Europese Raad op basis van die voorstellen in juni 2002 de noodzakelijke besluiten neemt.
18. Het begrotingsproces en de uitvoering en controle van de begroting moeten aan de moderne Europese normen worden aangepast. De herziening van het Financieel Reglement moet voor eind 2002 aangenomen worden.

II. EEN STRATEGIE VOOR DUURZAME ONTWIKKELING

19. Duurzame ontwikkeling - voorzien in de behoeften van de huidige generatie zonder de behoeftevoorziening van de komende generaties in gevaar te brengen - is een fundamentele doelstelling van de verdragen. Dat betekent dat economisch, sociaal en milieubeleid elkaar moeten versterken. Wanneer men er niet in slaagt de tendensen die de toekomstige kwaliteit van het leven bedreigen te keren, nemen de maatschappelijke kosten sterk toe of worden die tendensen onomkeerbaar. De Europese Raad is ermee ingenomen dat de Commissie de mededeling over duurzame ontwikkeling, die belangrijke voorstellen bevat om die tendensen tegen te gaan, heeft voorgelegd.
20. De Europese Raad gaat akkoord met een strategie voor duurzame ontwikkeling die een aanvulling vormt op de politieke inzet van de Unie voor economische en sociale vernieuwing, een derde dimensie - de milieudimensie - toevoegt aan de Lissabon-strategie en een nieuwe aanpak inzake beleidsvorming introduceert. De regelingen voor de uitvoering van deze strategie zullen door de Raad worden opgesteld.
21. Duidelijke en stabiele doelstellingen voor duurzame ontwikkeling bieden grote economische mogelijkheden. Die kunnen het begin zijn van een nieuwe golf van technologische innovatie en investeringen die groei en werkgelegenheid opleveren. De Europese Raad verzoekt het bedrijfsleven deel te nemen aan het ontwikkelen en het op bredere schaal gebruiken van nieuwe milieuvriendelijke technologieën in sectoren als energie en vervoer. In dit verband onderstreept de Europese Raad dat het belangrijk is de economische groei los te koppelen van het gebruik van hulpbronnen.

Nieuwe wegen voor de beleidsvorming

22. De strategie van de Unie voor duurzame ontwikkeling is gebaseerd op het beginsel dat de economische, sociale en milieueffecten van alle beleid in onderlinge samenhang bestudeerd moeten worden en bij de besluitvorming moeten meewegen. "Een juiste prijsstelling" die de werkelijke maatschappelijke kosten van verschillende activiteiten beter weerspiegelt, zou voor consument en producent een beter houvast zijn bij hun dagelijkse beslissingen welke goederen en diensten zij moeten maken of kopen.
23. Om de beleidscoördinatie op het niveau van de lidstaten te verbeteren
 - *verzoekt* de Europese Raad de lidstaten hun eigen nationale strategie voor duurzame ontwikkeling op te stellen;
 - *onderstreept* de Europese Raad dat er met alle belanghebbenden uitgebreid overleg gepleegd moet worden, en *verzoekt* hij de lidstaten om passende nationale raadplegings-procedures vast te stellen.
24. Om de beleidscoördinatie in de Unie te verbeteren
 - *zal* de Europese Raad tijdens zijn jaarlijkse voorjaarsbijeenkomst waar nodig politieke richtsnoeren geven ter bevordering van duurzame ontwikkeling binnen de Unie;
 - *verzoekt* de Europese Raad de instellingen van de Unie om de interne beleidscoördinatie tussen de verschillende sectoren te verbeteren. De horizontale voorbereiding van de strategie voor duurzame ontwikkeling zal door de Raad Algemene Zaken gecoördineerd worden;

- *neemt* de Europese Raad *er nota van* dat de Commissie in haar actieplan voor een betere regelgeving, dat voorgelegd zal worden aan de Europese Raad van Laken, mechanismen zal opnemen die ervoor zorgen dat alle belangrijke beleidsvoorstellen een duurzaamheidseffectbeoordeling omvatten die betrekking heeft op de mogelijke economische, sociale en milieuconsequenties daarvan.

25. Met het oog op een doeltreffende toetsing van de strategie voor duurzame ontwikkeling

- *verzoekt* de Europese Raad de Raad om voor de uitvoering van de strategie de voorstellen in de mededeling van de Commissie te bespreken, in het bijzonder de daarin opgenomen voorstellen voor de belangrijkste doelstellingen en maatregelen, alsmede het 6e Milieuactieprogramma en de sectorale strategieën voor de integratie van milieuaspecten;
- *zal* de Europese Raad tijdens zijn jaarlijkse voorjaarsbijeenkomst in overeenstemming met de conclusies van de Europese Raad van Stockholm een evaluatie verrichten van de vorderingen bij de ontwikkeling en de uitvoering van de strategie;
- *neemt* de Europese Raad *er nota van* dat de Commissie de uitvoering van de strategie voor duurzame ontwikkeling in haar jaarlijks samenvattend verslag zal beoordelen op basis van een aantal kernindicatoren waarover de Raad tijdig voor de Europese Raad van voorjaar 2002 overeenstemming moet bereiken; tegelijkertijd zal de Commissie een verslag indienen waarin wordt nagegaan hoe milieutechnologie groei en werkgelegenheid kan bevorderen;
- *steunt* de Europese Raad het werk van de Commissie over een ontwerp inzake etikettering en traceerbaarheid van GGO's;
- *verzoekt* de Europese Raad de Raad in het 6e Kaderprogramma voor Onderzoek en Ontwikkeling naar behoren rekening te houden met energie, vervoer en milieu.

De mondiale dimensie

26. Duurzame ontwikkeling vergt mondiale oplossingen. De Unie zal trachten in bilaterale ontwikkelingssamenwerking en in alle internationale organisaties en gespecialiseerde organen van duurzame ontwikkeling een doelstelling te maken. In het bijzonder zou de EU thema's van mondiaal milieubeheer onder de aandacht moeten brengen en ervoor moeten zorgen dat handelsbeleid en milieubeleid elkaar ondersteunen. De strategie van de Unie voor duurzame ontwikkeling vormt een onderdeel van de voorbereiding van de Unie voor de Wereldtop over Duurzame Ontwikkeling in 2002. De Unie zal zich daar beijveren voor een wereldwijd akkoord over duurzame ontwikkeling. De Commissie verbindt zich ertoe uiterlijk in januari 2002 een mededeling voor te leggen waarin wordt bekeken hoe de Unie bijdraagt en verder moet blijven bijdragen aan mondiale duurzame ontwikkeling. In dit verband heeft de Unie haar toezegging bevestigd om het VN-streefcijfer voor officiële ontwikkelingshulp, 0,7% van het BBP, zo spoedig mogelijk te bereiken en voor de Wereldtop over Duurzame Ontwikkeling, die in 2002 in Johannesburg plaatsvindt, concrete vooruitgang in de richting van deze doelstelling te boeken.

Vaststelling van milieuprioriteiten voor duurzame ontwikkeling

27. Voortbouwend op de mededeling van de Commissie over duurzame ontwikkeling, op het 6e Milieuactieprogramma en op de sectorale strategieën voor de integratie van milieu-aspecten, heeft de Europese Raad als eerste stap een reeks doelstellingen en maatregelen vastgesteld, die als algemeen richtsnoer voor toekomstig beleid op vier prioritaire gebieden moeten dienen: *klimaatverandering, vervoer, volksgezondheid en natuurlijke hulpbronnen*, zulks ter aanvulling van de door de Europese Raad van Stockholm genomen besluiten inzake sociale en economische vraagstukken.

Bestrijding van klimaatverandering

28. De emissie van broeikasgassen als gevolg van menselijke activiteit draagt bij tot de opwarming van de aarde, hetgeen gevolgen heeft voor het wereldklimaat. Daarom moet de Conferentie van de partijen medio juli in Bonn een succes worden. De Gemeenschap en de lidstaten zijn vastbesloten hun in het kader van het Kyotoprotocol gedane toezeggingen na te komen. De Commissie zal voor eind 2001 een bekrachtigingsvoorstel indienen teneinde de Gemeenschap en de lidstaten in staat te stellen hun verbintenis om het Kyotoprotocol spoedig te bekrachtigen, gestand te doen. De Europese Unie zal ijveren voor een zo ruim mogelijke deelneming van de industrielanden aan de inspanningen om het protocol in 2002 in werking te doen treden. Om de inspanningen van de Unie op dit gebied te versterken:
- *bevestigt* de Europese Raad zijn toezegging om de doelstellingen van Kyoto te realiseren en daarbij tegen 2005 duidelijke vorderingen te maken. Hij erkent dat het Kyotoprotocol slechts een eerste stap is en steunt de doelstellingen van het 6e Milieuactieprogramma;
 - *bevestigt* de Europese Raad voorts zijn vastberadenheid om wat betreft het aandeel van uit duurzame energiebronnen geproduceerde elektriciteit in het totale elektriciteitsverbruik tegen 2010 het in de richtlijn over hernieuwbare energiebronnen vermelde indicatieve streefcijfer van 22% op communautair niveau te bereiken;
 - *verzoekt* de Europese Raad de Europese Investeringsbank de strategie inzake duurzame ontwikkeling te bevorderen en met de Commissie samen te werken bij de uitvoering van het EU-beleid inzake klimaatverandering.

Zorgen voor duurzaam vervoer

29. Een op duurzaam vervoer gericht beleid moet de toenemende verkeersvolumes en verkeerscongestie, geluidsoverlast en verontreiniging aanpakken en het gebruik van milieuvriendelijke transportmiddelen alsook het volledig doorberekenen van sociale en milieukosten in de prijs bevorderen. Er moeten maatregelen worden genomen om de groei van de vervoersector en de groei van het BBP in aanzienlijke mate te ontkoppelen, met name door een verlegging van het vervoer over de weg naar dat per spoor- of waterweg en naar het openbaar personenvervoer. Om dit te bereiken:

- *verzoekt* de Europese Raad het Europees Parlement en de Raad voor 2003 herziene richtsnoeren voor trans-Europese vervoersnetwerken aan te nemen op grond van een aangekondigd Commissievoorstel met als doel om, waar zulks passend is, voorrang te geven aan infrastructuurinvesteringen voor openbaar vervoer, spoorwegen, binnenwateren, kustvaart, intermodaal vervoer en efficiënte interconnectie;
- *neemt* de Europese Raad er nota van dat de Commissie een kader zal voorstellen om ervoor te zorgen dat de prijzen voor verschillende vervoerswijzen tegen 2004 een betere afspiegeling vormen van de maatschappelijke kosten.

Bestrijding van gevaren voor de volksgezondheid

30. De Europese Unie moet tegemoetkomen aan de bezorgdheid van de burgers over de veiligheid en de kwaliteit van het voedsel, het gebruik van chemische stoffen en kwesties die verband houden met het uitbreken van infectieziekten en de resistentie tegen antibiotica. Met dat doel:
- *neemt* de Europese Raad nota van het voornemen van de Commissie om formele voorstellen in te dienen en verzoekt hij de Raad en het Europees Parlement die voorstellen aan te nemen, zodat het beleid inzake chemische stoffen in 2004 klaar is; aldus moet worden verzekerd dat binnen één generatie chemische stoffen alleen nog worden geproduceerd en gebruikt op een manier die geen noemenswaardige gevolgen heeft voor gezondheid en milieu;
 - *neemt* de Europese Raad *nota* van het voornemen van de Commissie om eind 2001 actieplannen voor te stellen waarin vraagstukken in verband met het uitbreken van infectieziekten en de resistentie tegen antibiotica worden aangepakt;
 - *spoort* de Europese Raad het Europees Parlement en de Raad ertoe *aan* profijt te trekken van de aanzienlijke vooruitgang die is geboekt, en het snel eens te worden over de definitieve aanneming van de verordening betreffende de Europese Voedselautoriteit en de algemene beginselen van de levensmiddelenwetgeving, teneinde het door de Europese Raden van Nice en Stockholm overeengekomen tijdschema na te leven;
 - *wenst* de Europese Raad dat de mogelijkheid wordt onderzocht om een Europees netwerk voor surveillance en vroegtijdige waarschuwing met betrekking tot gezondheidskwesties op te richten.

Een meer verantwoord beheer van natuurlijke hulpbronnen

31. De verhouding tussen economische groei, gebruik van natuurlijke hulpbronnen en afvalproductie moet veranderen. Goede economische prestaties moeten samengaan met een duurzaam gebruik van natuurlijke hulpbronnen en beheersbare hoeveelheden afval, zodat de biodiversiteit behouden blijft, de ecosystemen worden beschermd en woestijnvorming wordt bestreden. Om die uitdagingen het hoofd te bieden, komt de Europese Raad overeen:
- dat het gemeenschappelijk landbouwbeleid in zijn huidige en zijn toekomstige vorm onder andere tot doel moet hebben bij te dragen tot het bereiken van duurzame ontwikkeling door meer nadruk te leggen op de bevordering van gezonde producten van hoge kwaliteit, ecologisch duurzame productiemethodes waaronder biologische productie, hernieuwbare grondstoffen en de bescherming van de biodiversiteit;

- dat de herziening van het gemeenschappelijk visserijbeleid in 2002 op basis van een breed politiek debat de algemene visserijdruk moet aanpakken door de visserij-inspanning van de EU aan te passen aan de beschikbare visbestanden, rekening houdend met de sociale gevolgen en met de noodzaak overbevissing te voorkomen;
- dat het geïntegreerd productbeleid van de EU, gericht op vermindering van het gebruik van hulpbronnen en van het milieueffect van afval, moet worden uitgevoerd in samenwerking met het bedrijfsleven;
- dat de achteruitgang van de biodiversiteit een halt moet worden toegeroepen, waarbij het de bedoeling is deze doelstelling in 2010 te bereiken, zoals in het 6e Milieuactieprogramma staat.

Integratie van het milieu in het beleid van de Gemeenschap

32. De Raad wordt verzocht de laatste hand te leggen aan de sectorale strategieën voor de integratie van de milieuaspecten in alle daarvoor in aanmerking komende beleidsterreinen van de Gemeenschap, deze verder te ontwikkelen met het oog op een zo spoedig mogelijke uitvoering ervan en voor de voorjaarsbijeenkomst van de Europese Raad in 2002 het resultaat van die werkzaamheden te presenteren. Daarbij moet rekening worden gehouden met de relevante doelstellingen van het komende 6e Milieuactieplan en de strategie voor duurzame ontwikkeling.

III. VOLLEDIGE WERKGELEGENHEID EN KWALITEIT VAN DE ARBEID IN EEN CONCURRERENDE UNIE - FOLLOW-UP VAN DE EUROPESE RAAD VAN STOCKHOLM

De algemene economische vooruitzichten en de globale richtsnoeren voor het economisch beleid

33. De economische prestaties van de EU zijn er het voorbije jaar aanzienlijk op vooruitgegaan. De groei lag hoog en de werkloosheid daalde tot het laagste peil in tien jaar. Sindsdien is de internationale economische context aanmerkelijk verslechterd en moesten de groeiprognozes in de Unie worden afgezwakt. De grote interne markt, gekoppeld aan de euro, verschaft evenwel een sterke en stabiele basis voor de binnenlandse groei, met minder risico van wisselkoersschommelingen. De fundamentele economische parameters in Europa blijven goed.
34. De Unie zal de economische beleidsstrategie die in de globale richtsnoeren voor het economisch beleid is vervat, vastberaden blijven uitvoeren. Zij moet een op groei en stabiliteit gericht macro-economisch beleid blijven voeren. De begrotingen, na correctie voor de conjunctuurontwikkeling, moeten de komende jaren in evenwicht komen of blijven of een overschot vertonen overeenkomstig de in de globale richtsnoeren voor het economisch beleid aangegeven basis. Waar nodig moeten de automatische stabilisatoren kunnen werken. Opkomende inflatiedruk moet worden bestreden via op de aanbodzijde gerichte maatregelen waarmee de knelpunten op de arbeids- en de productmarkten worden weggewerkt en door waar nodig de vraag onder controle te houden door fiscale maatregelen. Op die manier wordt bijgedragen tot een monetair klimaat dat gunstig is voor economische groei en een aanhoudende toename van de werkgelegenheid.

35. De modernisering van de Europese economie moet krachtdadig worden voortgezet om het strategische doel van de Unie te bereiken. Het is van vitaal belang dat de structurele hervormingen, gericht op meer concurrentie op de markten voor goederen, diensten en kapitaal, snel worden uitgevoerd. Het streven naar vereenvoudiging van het regelgevingskader van de interne markt moet worden voortgezet. Alleen een vastberaden beleid in die zin biedt de waarborg dat de virtueuze cirkel van meer banen en toenemende welvaart in de EU-economie van de voorbije jaren kan aanhouden. De lidstaten moeten gebruikmaken van de volledige arbeidsreserve van de Unie door het vrouwen gemakkelijker te maken zich op de arbeidsmarkt te begeven en de arbeidsdeelname van ouderen te verhogen.
36. De Europese Raad is ingenomen met de globale richtsnoeren voor het economisch beleid (GREB's) en beveelt de Raad aan er zijn goedkeuring aan te hechten. De integratie van de bevordering van duurzame ontwikkeling in de GREB's is een heuglijke ontwikkeling. Overeenkomstig de algemene richtsnoeren van de voorjaarsbijeenkomst van de Europese Raad staan de GREB's centraal in de beleidscoördinatie op economisch gebied.

Informatie en raadpleging van werknemers

37. De Europese Raad verzoekt de Raad en het Europees Parlement toe te werken naar de aanname van de richtlijn over de informatie en raadpleging van werknemers op basis van het onlangs in de Raad bereikte akkoord.

Belastingpakket

38. Er zijn vorderingen gemaakt met het belastingpakket en de Raad is maatregelen overeengekomen ervoor te zorgen dat voor eind 2002 een definitief akkoord wordt bereikt. De Raad moet de Europese Raad geregeld informeren over de vorderingen van de werkzaamheden.

Telecompakket

39. Er is aanzienlijke vooruitgang geboekt met de wetgevingsvoorstellen waaruit het telecompakket bestaat. De Raad en het Europees Parlement moeten alles in het werk stellen opdat dit pakket overeenkomstig de conclusies van Lissabon voor eind 2001 definitief wordt aangenomen.

Eén Europees luchtruim

40. De Europese Raad herinnert aan het belang van het initiatief inzake één luchtruim en neemt er nota van dat er contacten tussen de betrokken lidstaten worden gelegd over de kwestie van de territoriale toepassing. Hij hoopt dat die contacten spoedig tot een akkoord zullen leiden. De Commissie is voornemens om gedetailleerde voorstellen in te dienen om tegen 2004 één luchtruim tot stand te brengen.

Gemeenschapsoctrooi

41. De gemeenschappelijke aanpak die onlangs door de Raad is goedgekeurd, vormt samen met het akkoord om de nodige procedures in te leiden met het oog op de herziening van het Gemeenschapsoctrooiverdrag, een belangrijke stap op weg naar de totstandbrenging van het Gemeenschapsoctrooi voor eind 2001.

Zetels van verschillende organen

42. De Europese Raad zal blijven werken aan de voorbereiding van een besluit over de vestigingsplaats van een aantal toekomstige organen, met inachtneming van het feit dat het in 1992 te Edinburgh genomen besluit nog altijd van kracht is.

Inspelen op de uitdagingen van de vergrijzing

43. De uitdagingen van een vergrijzende samenleving behoeven een alomvattende aanpak. De Europese Raad onderschrijft de drie door de Raad vastgestelde algemene beginselen die de houdbaarheid van de pensioenstelsels op lange termijn moeten garanderen, namelijk het waarborgen van het vermogen van de stelsels om aan hun sociale doelstellingen te voldoen, de handhaving van de betaalbaarheid van de stelsels en het behoud van hun vermogen om in te spelen op de veranderende behoeften van de samenleving. Overeenkomstig de conclusies van de Europese Raden van Lissabon en Stockholm zou de Raad, volgens de open coördinatiemethode en op basis van een gezamenlijk verslag van het Comité voor sociale bescherming en het Comité voor economische politiek:
- een voortgangsverslag moeten opstellen voor de Europese Raad in Laken, op basis van een mededeling van de Commissie waarin de doelstellingen en werkmethodes op het gebied van de pensioenen worden uiteengezet, ter voorbereiding van de voorjaarsbijeenkomst van de Europese Raad in 2002;
 - een inleidend verslag moeten opstellen voor de voorjaarsbijeenkomst van de Europese Raad in 2002 betreffende beleidslijnen op het gebied van de gezondheidszorg en van de ouderenzorg.

Het resultaat van de werkzaamheden zal in de globale richtsnoeren voor het economisch beleid worden verwerkt.

Ultraperifere gebieden

44. De Europese Raad neemt nota van de besluiten die de Raad met name overeenkomstig artikel 299 van het Verdrag ten aanzien van de ultraperifere gebieden heeft aangenomen op het gebied van landbouw en structuurmaatregelen.

WTO

45. Een sterk, open en goed gereguleerd multilateraal handelssysteem draagt bij tot de verwezenlijking van de strategische doelstellingen van de Unie, met inbegrip van de bevordering van economische groei, duurzame ontwikkeling en de sociale dimensie van de globalisering. Het starten van een ambitieuze en evenwichtige nieuwe ronde van multilaterale handelsbesprekingen op de vierde ministeriële conferentie van de WTO in Doha in november blijft het doel van de Unie. Een dergelijke ronde moet de belangen dienen van alle WTO-leden, in het bijzonder van de ontwikkelingslanden, en moet aantonen dat het handelssysteem een antwoord kan bieden op de bezorgdheden van de civiele samenleving. De Europese Unie verklaart zich ingenomen met de nieuwe grondslag voor een nauwe trans-Atlantische samenwerking waarvan melding wordt gemaakt in de verklaring van de Top EU-VS in Göteborg. Alle WTO-partners worden opgeroepen zich constructief en flexibel op te stellen om in Doha een consensus te bereiken.

IV. FOLLOW-UP VAN DE EUROPESE RAAD VAN TAMPERE

46. De totstandbrenging van een ruimte van vrijheid, veiligheid en rechtvaardigheid blijft voor de Europese burger van vitaal belang. Het is essentieel dat er binnen het gestelde tijdschema uitvoering wordt gegeven aan het hele scala van beleidslijnen, prioriteiten en maatregelen die door de Europese Raad van Tampere zijn goedgekeurd. De lidstaten en de Raad moeten zich meer moeite getroosten om de werkzaamheden te bespoedigen met het oog op de bijeenkomst van de Europese Raad in december in Laken, waar een diepgaande evaluatie van de vorderingen zal worden gemaakt.

V. SAMENWERKEN VOOR VREDE EN VEILIGHEID

Europees Veiligheids- en Defensiebeleid (EVDB)

47. De Europese Unie verbindt zich ertoe haar vermogens, structuren en procedures, te ontwikkelen en te verfijnen, teneinde beter in staat te zijn om de hele reeks taken op het gebied van conflictpreventie en crisisbeheersing te vervullen, met gebruikmaking van militaire en civiele middelen. Zoals in het door de Raad goedgekeurde verslag met bijlagen van het voorzitterschap staat, versterkt de ontwikkeling van het EVDB het vermogen van de Unie om bij te dragen tot de internationale vrede en veiligheid, conform de beginselen van het Handvest van de Verenigde Naties. De Europese Unie erkent de hoofdverantwoordelijkheid van de VN-Veiligheidsraad voor de handhaving van internationale vrede en veiligheid.
48. Er zijn nieuwe concrete doelstellingen voor de civiele aspecten van crisisbeheersing vastgesteld, die tegen 2003 via vrijwillige bijdragen bereikt moeten worden. De permanente politieke en militaire structuren zijn bij de Raad en het Raadssecretariaat ingesteld. De grondslagen zijn gelegd voor het welslagen van de conferenties over de versterking van het militair vermogen en over politieke vermogens tijdens het Belgische voorzitterschap.
49. Er zijn vorderingen gemaakt met de totstandbrenging van permanente en doeltreffende betrekkingen met de NAVO. Definitieve regelingen voor overleg en samenwerking zijn overeengekomen en uitgevoerd, zoals wordt geïllustreerd door de nauwe samenwerking op het gebied van crisisbeheersing in de Westelijke Balkan. Opgeroepen wordt tot spoedige overeenstemming over regelingen die de EU toegang verlenen tot middelen en vermogens van de NAVO.
50. Er is uitvoering gegeven aan regelingen voor het overleg met en de participatie van niet tot de EU behorende Europese NAVO-leden en andere landen die kandidaat zijn voor toetreding tot de EU, en voor betrekkingen met Canada en andere potentiële partners, zoals Rusland en Oekraïne.
51. Het komende Belgische voorzitterschap wordt verzocht, samen met de secretaris-generaal/hoge vertegenwoordiger, verder te werken aan alle aspecten van het EVDB en verslag uit te brengen over de vooruitgang die bij de verwezenlijking van het doel, de EU snel operationeel te maken, is geboekt. Er moet verder vooruitgang worden geboekt, zodat zo spoedig mogelijk, uiterlijk tijdens de bijeenkomst van de Europese Raad in Laken, een besluit in dezen kan worden genomen.

Conflictpreventie

52. De Europese Raad heeft zijn goedkeuring gehecht aan het Europees programma voor de preventie van gewelddadige conflicten, dat de mogelijkheden van de Unie voor coherente vroegtijdige waarschuwing, analyse en actie zal versterken. Conflictpreventie is een van de hoofddoelstellingen van de externe betrekkingen van de Unie en moet in alle relevante aspecten daarvan, inclusief het Europees Veiligheids- en Defensiebeleid, ontwikkelings-samenwerking en handel worden geïntegreerd. Toekomstige voorzitterschappen, de Commissie en de secretaris-generaal/hoge vertegenwoordiger worden verzocht de uitvoering van het programma te bevorderen en aanbevelingen te doen voor de verdere uitwerking ervan. De Europese Raad verwelkomt de bereidheid van Zweden om als gastland op te treden voor een regionale bijeenkomst met organisaties die bij de conflictpreventie in Europa betrokken zijn.

Samenwerking EU-VN

53. De Raad heeft belangrijke beslissingen genomen om de politieke dialoog te versterken en de samenwerking tussen de Europese Unie en de VN te intensiveren. Er is grote vooruitgang geboekt bij de uitbouw van een werkelijk partnerschap met de VN op het gebied van conflict-preventie en crisisbeheersing, alsmede ontwikkelingssamenwerking, humanitaire zaken, asiel-beleid en vluchtelingen hulp. Dit partnerschap wordt nog hechter door de elkaar versterkende benaderingen van conflictpreventie en door ervoor te zorgen dat de zich ontwikkelende militaire en civiele vermogens van de Europese Unie voor de crisisbeheersingsactiviteiten van de VN een reële toegevoegde waarde hebben. De Westelijke Balkan, het Midden-Oosten en Afrika zullen in deze versterkte samenwerking de hoogste prioriteit krijgen. De sluiting van kaderovereenkomsten tussen de Europese Gemeenschap en de betrokken VN-organisaties zal de samenwerking hechter maken.
54. De Europese Raad heeft een verklaring aangenomen over de preventie van de proliferatie van ballistische raketten (zie bijlage I).

VI. TRANS-ATLANTISCHE BETREKKINGEN

Betrekkingen tussen de EU en de VS

55. De aanwezigheid van de president van de VS, George W. Bush, op 14 juni in Göteborg, naar aanleiding van de top EU/VS, bood een gelegenheid om de kernwaarden en gemeenschappelijke doelstellingen die de fundamenteën van de trans-Atlantische gemeenschap vormen, te bevestigen.
56. Tot de gebieden die in aanmerking komen voor verdere samenwerking of gemeenschappelijk optreden op het gebied van buitenlands beleid behoren het Midden-Oosten, de westelijke Balkan en het Koreaanse schiereiland.
57. De EU en de VS waren het erover eens dat klimaatverandering het dringendste milieu-probleem is. De beide partijen constateerden dat ze van mening verschillen over het Protocol van Kyoto en de bekrachtiging ervan, maar toonden zich vastbesloten om de nationale verbintenissen en verplichtingen uit hoofde van het klimaatverdrag na te komen. Erkend werd dat de dialoog moet worden voortgezet. De Europese Raad is ingenomen met de toezegging van de VS dat zij het proces van Kyoto niet zullen blokkeren en zich tijdens de komende vergadering van de Conferentie van de partijen (COP 6) in Bonn constructief zullen opstellen. Tevens kwamen de leiders van de EU en de VS overeen een groep op hoog niveau van persoonlijke vertegenwoordigers voor klimaatverandering op te richten.

58. De behoefte aan een geïntegreerde en alomvattende aanpak van HIV/Aids, in het bijzonder in Afrika, werd onderkend. Onderstreept werd dat een zo ruim mogelijke verstrekking van geneesmiddelen op een betaalbare en medisch effectieve manier moet worden bevorderd.
59. De succesvolle oplossing van het aanslepende bananenconflict tussen de EU en de VS is een welkome ontwikkeling en gehoopt wordt dat andere onopgeloste kwesties, zoals de conflicten in de staalsector, weldra even bevredigend zullen worden opgelost. De VS worden opgeroepen om samen met de EU het starten van een nieuwe, allesomvattende ronde van multilaterale handelsbesprekingen te bepleiten op de volgende ministeriële conferentie van de WTO als teken van een sterk EU/VS-partnerschap in de WTO voor de handhaving van een open, eerlijk en krachtig stelsel van multilaterale handelsregels.

Betrekkingen tussen de EU en Canada

60. De top EU-Canada op 21 juni 2001 zal in het teken staan van het vijftienvijftigjarig bestaan van de kaderovereenkomst tussen de EU en Canada en zal de aandacht vestigen op de nauwe, productieve en voortdurende samenwerking van de Unie met Canada met betrekking tot een breed scala van internationale vraagstukken van gemeenschappelijk belang.

VII. EXTERNE BETREKKINGEN

EU-Rusland

61. Er zijn belangrijke stappen gezet naar de totstandbrenging van een partnerschap met Rusland dat stoelt op gemeenschappelijke waarden, intensivering van de dialoog en vooruitgang op gebieden die voor de EU van groot belang zijn. Op de recente top EU-Rusland is onder meer besloten een intensievere dialoog en samenwerking inzake politieke en veiligheidsvraagstukken in Europa te bevorderen, het concept van een gemeenschappelijke Europese economische ruimte uit te werken, de dialoog over de samenwerking op energiegebied voort te zetten en een aanvang te maken met samenwerking op luchtvaartgebied, inclusief de vluchten over Siberië. Een zeer belangrijk besluit van de Europese Raad van Stockholm was de openstelling van EIB-leningen voor bepaalde milieuprojecten in Rusland. De vooruitgang die de EIB in verband met de eventuele financiering van prioritaire projecten reeds heeft geboekt, wordt toegejuicht. Andere positieve ontwikkelingen zijn het aanvatten van een dialoog op ministerieel niveau over Justitie en Binnenlandse Zaken, de hervatting van de dialoog tussen de ministers van Financiën en het openen van een dialoog over Kaliningrad.
62. De situatie in Tsjetsjenië blijft zorgwekkend. Er is dringend behoefte aan een politieke oplossing van het conflict. Meldingen van schendingen van de mensenrechten dienen ook in de toekomst grondig te worden onderzocht om de schuldigen voor de rechter te brengen. Zoals overeengekomen op de top EU-Rusland en bevestigd op 15 juni, gaat de missie van de OVSE (Assistance Group) opnieuw naar Tsjetsjenië. Rusland heeft bevestigd bereid te zijn met de Europese Unie samen te werken bij de uitvoering van humanitaire hulpprogramma's.
63. De situatie van de onafhankelijke media in Rusland geeft eveneens aanleiding tot bezorgdheid. De Europese Unie zal de ontwikkelingen op dit gebied nauwlettend blijven volgen. Zoals overeengekomen op de top EU-Rusland, is een sterke civiele samenleving in een moderne democratische maatschappij een noodzaak. De vrijheid van meningsuiting en het pluralisme van de media zijn wezenlijke democratische beginselen en kernwaarden voor een werkelijk partnerschap tussen de EU en Rusland.

Noordelijke dimensie

64. De Europese Raad heeft zijn goedkeuring gehecht aan de beleidsoriëntatie en de follow-up-procedures in het "Volledig verslag over het beleid inzake de Noordelijke dimensie" dat door het voorzitterschap en de Commissie is opgesteld op basis van de conferentie van de ministers van Buitenlandse Zaken van 9 april 2001 in Luxemburg. De uitvoering van het actieplan van Feira dient in nauwe samenwerking met de partnerlanden in alle sectoren te worden voortgezet waarbij de Commissie, ter wille van de continuïteit, een leidende rol zal spelen. De lancering van het "Milieupartnerschap voor de Noordelijke Dimensie (NDEP)" door de internationale financiële instellingen en de Commissie zal bijdragen tot het aantrekken van steun voor projecten op het gebied van milieu en nucleaire veiligheid, onder meer door middel van een voor het eind van het jaar te organiseren donorconferentie. Het Deense voorzitterschap is voornemens een bijeenkomst op hoog niveau te organiseren om de toekomstige activiteiten vanaf 2003 in kaart te brengen.

Westelijke Balkan

65. In het verlengde van de tijdens de top van Zagreb aangegane verbintenissen hebben de landen in de regio bemoedigende vooruitgang geboekt op de weg naar democratie, markteconomie en vreedzame coëxistentie. De sluiting van stabilisatie- en associatieovereenkomsten (SAO) met de FYROM en Kroatië en het voornemen van de Commissie om, zo mogelijk voor het einde van dit jaar, onderhandelingsrichtsnoeren voor een SAO met Albanië in te dienen, onderstrepen deze resultaten.
66. De Unie zal alle inspanningen blijven steunen om de landen in de regio dichterbij het gemeenschappelijke doel, hun integratie in de Europese structuren, te brengen op basis van de conclusies en de aanbevelingen van het eerste evaluatieverslag van de Raad betreffende het stabilisatie- en associatieproces. Hierin wordt de koers uitgezet, met name op de gebieden waarop concretere vooruitgang nodig is, zoals de bescherming van de rechten van minderheden, de terugkeer van vluchtelingen en de regionale samenwerking. Voorts moet bijzondere aandacht worden besteed aan de samenwerking op het gebied van Justitie en Binnenlandse Zaken. Bij de uitvoering van reeds gesloten stabilisatie- en associatieovereenkomsten zal met het beleid van de betrokken landen op deze gebieden rekening worden gehouden. De Europese Raad steunt het spoedige herstel van de vrije vaart op de Donau.
67. De Europese Raad heeft een verklaring aangenomen over de voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië (zie bijlage II).
68. De eerste bijeenkomst van de adviserende task force EU-FRJ, die het pad effent voor een stabilisatie- en associatieovereenkomst, en de komende donorconferentie voor de FRJ zijn concrete voorbeelden van EU-steunverlening aan de FRJ. De Europese Raad roept de FRJ/Servische autoriteiten op te blijven streven naar volledige samenwerking met het Internationaal Oorlogstribunaal voor het voormalige Joegoslavië (ICTY).
69. Alle partijen worden aangespoord om zich, overeenkomstig Resolutie 1244 van de VN-Veiligheidsraad (UNSCR 1244), constructief in te zetten voor de totstandbrenging van het constitutionele kader voor voorlopig zelfbestuur in Kosovo en deel te nemen aan de voorbereidingen van verkiezingen in heel Kosovo later dit jaar. Krachtadig optreden tegen extremisten en georganiseerde criminaliteit in Kosovo en in de gehele regio wordt toegejuicht.

70. De recente herziening door de Raad van de prioriteiten van de EU in het kader van het stabiliteitspact zal het pact doelgerichter maken, niet in de laatste plaats met het oog op de regionale conferentie later dit jaar.

Midden-Oosten

71. De Europese Raad zegt zijn volle steun toe aan de aanbevelingen van het onderzoekscomité van Sharm-El-Sheikh. Nu beide partijen deze aanbevelingen onverkort hebben aanvaard, vormen ze de beste basis voor de hervatting van het vredesproces. Het is essentieel dat spoedig overeenstemming wordt bereikt over de te nemen maatregelen en een tijdschema voor de volledige uitvoering ervan, ter wille van de partijen en de stabiliteit in de regio.
72. Na zo vele tragische gebeurtenissen is er nu een kans ontstaan. De Europese Raad is ingenomen met het Palestijns-Israëliisch Veiligheidsplan. Daartoe is vereist dat beide partijen zich er daadwerkelijk toe verbinden duurzame vooruitgang in de veiligheidssituatie te bewerkstelligen en de afgrendeling op te heffen. De Europese Raad roept tevens op tot een volledige bevrozing van de bouw van nederzettingen.
73. Een afkoelingsperiode moet zo snel mogelijk ingaan zodat aanvullende vertrouwenwekkende maatregelen kunnen worden genomen die leiden tot de hervatting van volledige en zinvolle onderhandelingen met het oog een akkoord inzake de definitieve status op basis van de Resoluties 242 en 338 van de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties.
74. De Europese Raad verwelkomt het verslag van de hoge vertegenwoordiger, wenst hem daarmee geluk en spreekt zijn waardering uit voor zijn bijdragen. De Europese Raad is het met hem eens dat:
- het herstel van het vertrouwen een dringende verbetering van de situatie ter plaatse vereist;
 - wij hernieuwde samenwerking tussen de civiele samenlevingen moeten steunen om het vertrouwen in de vrede te herstellen;
 - het verlenen van steun aan de Palestijnse instellingen en economie een Europese verbintenis blijft die, in het kader van een internationale inspanning, door ons moet worden gehandhaafd.

De Europese Raad geeft prioriteit aan stabiliteit en welvaart in het hele Middellandse-Zeegebied. Daartoe zal de Europese Unie het proces van Barcelona, inclusief de associatie-overeenkomsten, ten volle blijven benutten.

De Europese Raad verzoekt de hoge vertegenwoordiger zijn inspanningen, in nauwe samenwerking met het voorzitterschap en de Commissie en met de partijen, de Verenigde Staten en andere actoren, voort te zetten zodat de EU een actieve rol kan blijven spelen. De Europese Raad verzoekt hem, waar nodig, nieuwe beleidsaanbevelingen te formuleren.

Algerije

75. De Europese Unie dringt er bij alle verantwoordelijke personen in Algerije op aan een einde te maken aan de huidige confrontaties en het huidige geweld. Zij roept de autoriteiten op een politiek initiatief te nemen om een einde te maken aan de crisis door een dialoog tussen alle Algerijnen.
76. De Europese Unie staat klaar om de politieke, economische en sociale hervormingen die nodig zijn voor de terugkeer van vrede, stabiliteit en welvaart, te ondersteunen.

Oost-Timor

77. De Europese Raad spreekt zijn steun uit voor de aanstaande verkiezingen voor de grondwetgevende vergadering in Oost-Timor. Hij verwacht dat deze belangrijke stap het Oost-Timorese volk een grondwet, zijn eerste verkozen regering en het politieke kader voor onafhankelijkheid zal geven.

Koreaans schiereiland

78. De Europese Raad is ingenomen met het resultaat van de EU-missie op hoog niveau naar de beide Korea's. De inter-Koreaanse dialoog en samenwerking, non-proliferatie en mensenrechten zullen essentiële punten blijven voor de verdere ontwikkeling van de banden van de EU met de Democratische Volksrepubliek Korea.

o

o o

79. De Europese Raad heeft nota genomen van de documenten en verslagen die hem zijn voorgelegd, alsmede van de daarin vervatte Raadsconclusies (zie bijlage III). Hij verzoekt de instellingen zo spoedig mogelijk werk te maken van de operationele follow-up en daarbij, waar nodig, rekening te houden met de in deze conclusies gegeven politieke richtsnoeren.

BIJLAGEN BIJ DE CONCLUSIES VAN HET VOORZITTERSCHAP

BIJLAGEN

Bijlage I Verklaring over de preventie van de proliferatie van ballistische raketten.....blz. 19

Bijlage II Verklaring over de voormalige Joegoslavische Republiek Macedoniëblz. 20

Bijlage III Documenten voorgelegd aan de Europese Raad van Göteborgblz. 21

BIJLAGE I

**VERKLARING OVER DE PREVENTIE VAN DE PROLIFERATIE
VAN BALLISTISCHE RAKETTEN**

Versterking van de internationale normen en politieke instrumenten ter voorkoming van de verspreiding van massavernietigingswapens en de overbrengingsmiddelen daarvoor, is van het allergrootste belang voor de EU. Het is onze inzet bij te dragen tot het bereiken van dit doel. Wij benadrukken de noodzaak strikt de hand te houden aan onze nationale exportcontrole, en de multilaterale regelingen voor non-proliferatie en exportcontrole te versterken.

Wat de bijzondere uitdaging van de proliferatie van ballistische raketten betreft, zijn wij van mening dat deze inzet aangevuld moet worden met een wereldwijde, multilaterale aanpak, in overeenstemming met de conclusies van 14 mei 2001 van de Raad Algemene Zaken.

Wij zijn van oordeel dat de Europese Unie, die zich inzet voor een ingrijpende ontwapening en multilaterale instrumenten inzake non-proliferatie, een leidende rol moet spelen in het bijdragen tot deze inspanningen.

Wij verzoeken de Raad onverwijld een gemeenschappelijk standpunt over de strijd tegen de proliferatie van ballistische raketten aan te nemen, gebaseerd op het universeel maken van de door de MTCR-leden voorgestelde internationale gedragscode. Dit initiatief zou te zijner tijd kunnen leiden tot het beleggen van een internationale conferentie.

Dit initiatief zal in volledige transparantie met de belangrijkste partners van de Europese Unie worden uitgevoerd.

BIJLAGE II

**VERKLARING OVER DE VOORMALIGE JOEGOSLAVISCHE REPUBLIEK
MACEDONIË**

Onze besprekingen spitsten zich toe op de huidige situatie in de Voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië.

De hoge vertegenwoordiger voor het GBVB heeft ons verslag uitgebracht over zijn laatste bezoek aan Skopje met de secretaris-generaal van de NAVO. Wij spreken onze grote bewondering uit voor het beslissende optreden van hoge vertegenwoordiger Solana in deze crisis. Wij juichen de samenwerking met de NAVO en de Verenigde Staten toe.

Wij herhalen dat wij sterk gehecht zijn aan de onschendbaarheid van de internationaal erkende grenzen in de regio en aan de soevereiniteit en territoriale integriteit van de FYROM als één multi-etnische staat.

Wij onderstrepen nogmaals dat er een politieke oplossing nodig is. Dit impliceert

- de opening van een echte dialoog die alle punten op de agenda bestrijkt, met inbegrip van de constitutionele kwesties; wij zijn verheugd dat president Trajkovski en de regering van nationale eenheid bereid zijn dienovereenkomstig te handelen. Wij dringen er bij hen op aan thans tastbare vorderingen te bewerkstelligen en verheugen ons op het verslag van eerste minister Georgievski aan de Raad Algemene Zaken van 25 juni;
- de totstandbrenging van een duurzame vrede; het is absoluut noodzakelijk dat het staakt-het-vuren niet geschonden wordt. Wij veroordelen krachtig elk gebruik van geweld. Het ontwapeningsplan van president Trajkovski dat door de regering is aangenomen, vormt een goede basis voor vooruitgang in die richting. Wij roepen alle democratische krachten in de FYROM, de buurlanden en de internationale gemeenschap op om samen tegen extremisme op te treden.

Er zijn onverwijld stappen nodig om het staakt-het-vuren te bestendigen.

Wij verklaren dat de Europese Unie klaarstaat om voort te bouwen op de vooruitgang die in de huidige besprekingen gemaakt is en verder actie te ondernemen om de politieke dialoog in de FYROM te vergemakkelijken.

In dit verband zijn wij overeengekomen voor een bepaalde periode een vertegenwoordiger van de EU in Skopje te benoemen die onder het gezag van de hoge vertegenwoordiger zal handelen. De EU zal in nauwe samenwerking met de NAVO en de belangrijkste betrokken partners en organisaties blijven handelen. Wij verzoeken de Raad passende maatregelen te nemen.

Wij verklaren dat een akkoord in de politieke dialoog over ingrijpende hervormingen voor de EU de voorwaarden zal creëren om de FYROM verder bij te staan.

Wij herhalen dat de EU vastbesloten is haar verantwoordelijkheid te nemen. Met onze belangrijkste partners zullen wij de stabiliteit, de democratische ontwikkeling en de welvaart in de regio bevorderen, met name via het stabilisatie- en associatieproces en het stabiliteitspact.

BIJLAGE III

DOCUMENTEN VOORGELEGD AAN DE EUROPESE RAAD VAN GÖTEBORG

- Verslag van het voorzitterschap over het debat over de toekomst van de Europese Unie
([9520/01 + COR 1](#))
- Voorbereiding van de Raad op de uitbreiding
([9518/01 + ADD 1 REV 1](#))
- Mededeling van de Commissie: "Duurzame ontwikkeling in Europa voor een betere wereld: Een strategie van de Europese Unie voor duurzame ontwikkeling"
([9175/01](#))
- Syntheseverslag van het voorzitterschap over de integratie van milieueisen in de sectorale beleidsterreinen en communautaire strategie voor duurzame ontwikkeling
([9096/1/01 REV 1](#))
- Verslag van de Raad (Algemene Zaken) betreffende de integratie van milieuoverwegingen in de aspecten van het externe beleid die onder de bevoegdheid van de Raad Algemene Zaken vallen
([7791/01 + COR 1](#))
- Verslag van de Raad (Interne Markt, Consumentenzaken en Toerisme): Strategie voor de integratie van milieubescherming en duurzame ontwikkeling in het internemarktbeleid
([8970/01](#))
- Conclusies van de Raad (Landbouw) over de integratie van milieuoverwegingen en duurzame ontwikkeling in het gemeenschappelijk landbouwbeleid
([8486/01](#))
- Conclusies van de Raad (Visserij) over de integratie van milieuoverwegingen en duurzame ontwikkeling in het gemeenschappelijk visserijbeleid
([7885/01 + COR 1](#) (sv))
- Raad (Vervoer) - Resolutie van de Raad over de follow-up van de Top van Cardiff/Helsinki over de integratie van milieu en duurzame ontwikkeling in het vervoersbeleid
([7329/01](#))
- Conclusies van de Raad (Energie/Industrie) over een strategie voor de integratie van duurzame ontwikkeling in het ondernemingenbeleid van de Europese Unie
([8328/01](#))
- Resolutie van de Raad (Energie/Industrie) betreffende de integratie van milieuaspecten en duurzame ontwikkeling in het energiebeleid
([8490/01](#))

- Conclusies van de Raad (Ontwikkelingssamenwerking) betreffende een strategie inzake de integratie van milieuoverwegingen in de economische en ontwikkelingssamenwerking van de EG ter bevordering van duurzame ontwikkeling
([8971/01](#))
 - Aanbeveling van de Raad van 15 juni 2001 over de globale richtsnoeren voor het economisch beleid
([9326/01](#))
 - Verslag van het voorzitterschap over alle aspecten van het belastingpakket (opgesteld in nauwe samenwerking met de Commissiediensten)
([9548/01](#))
 - Verslag van het Comité voor sociale bescherming over de houdbaarheid van de pensioenen
([8792/01+ ADD 1](#))
 - Verslag van het voorzitterschap over het Europees Veiligheids- en Defensiebeleid
([9526/1/01 REV 1 + REV 2 \(de\)](#))
 - Programma van de Europese Unie voor de preventie van gewelddadige conflicten
([9537/1/01 REV 1](#) + *REV 1 COR 1 (fi)*)
 - Conclusies van de Raad (Algemene Zaken) betreffende de samenwerking tussen de EU en de VN op het gebied van conflictpreventie en crisisbeheersing
([9528/2/01 REV 2](#))
 - [Verslag van de hoge vertegenwoordiger/Commissie over een grotere rol bij de bevordering van de hervatting van het vredesproces in het Midden-Oosten](#)
(10255/01)
 - Volledig verslag van voorzitterschap/Commissie over het beleid inzake de Noordelijke dimensie
([9804/01](#))
 - Verslag van de Raad (Algemene Zaken) over de uitvoering van de gemeenschappelijke strategie voor het Middellandse-Zeegebied
([9124/01](#))
 - Verslag van de Raad (Algemene Zaken) over de uitvoering van de gemeenschappelijke strategie van de Europese Unie ten aanzien van Rusland
([9805/01](#))
 - Verslag van de Raad (Algemene Zaken) betreffende de toetsing van het Stabilisatie- en Associatieproces
([9765/01](#))
 - Verslag van het voorzitterschap over de ultraperifere gebieden: stand van zaken
([9815/01](#))
-